

Den lille elbil

Temaer: Venskab, at være anderledes, at have en drøm
Fag: Dansk indskoling
Målgruppe: Indskoling

Thorstein Thomsen, ABC Forlag 2014

Vejledningen stilles til rådighed for undervisere under følgende Creative Commons licens:

Læs mere på <http://www.creativecommons.dk>

I **Den lille elbil** bruger Thorstein Thomsen sproget kreativt og afvekslende. Igennem de mange rim, der bærer fortællingen om den lille elbil og katten frem, er der utallige muligheder for at sætte spot på sproget og dets opbygning sammen med eleverne. Fokus i denne vejledning er, at eleverne får blik for, hvordan Thorstein Thomsens leg med sproget skaber humor, rytme/bryder rytmen og ikke mindst udfordringer for sin læser.

Kompetenceområder

Læsning – korrektur

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan stave lette ord	Eleven har viden om bogstav-lydforbindelser

Fortolkning – undersøgelse

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan få øje på sproglige træk	Eleven har viden om enkle sproglige, lydlige og billedlige virkemidler

Fortolkning – vurdering

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan tale om teksters temaer	Eleven har viden om teksters typiske temaer

Læringsmål

Læringsmålene er forslag til, hvordan kompetencemål kan omsættes i arbejdet med bogen.

- Eleven kan give eksempler på forskellen på sætninger i bogen:
 - Sætninger, der understøtter handlingen.
 - Sætninger, der leger med rim/rytme.
- Eleven kan se sammenhæng mellem rim og ords stavemåde.
- Eleven kan give eksempler på sætninger, der eksperimenterer med rim på forskellige måder.
- Eleven kan tale om bogens temaer.

Ideer til undervisningen

Inden bogen læses:

Kig på billederne på forsiden og bagsiden. Læs titel og bagsidetekst.

Tal f.eks. med eleverne om:

- Hvem handler bogen om?
- Hvorfor har katten pølser i sin kuffert?
- Hvorfor er billedet vendt på hovedet på bagsiden?
- Hvad er den lille elbils problem?
- Hvad ved I allerede nu om handlingen i bogen?
- Hvad ved I om sproget i bogen?

Læs første opslag og sidste opslag:

Hvad ved I nu om den lille elbil og katten?

Gæt, hvad der sker på de sider, vi ikke har læst. (Lad evt. eleverne tage en *walk and talk* i 5 minutter og lad dem bagefter i firemandsgrupper fortælle, hvad de tror, bogen handler om.)

Ved at gætte på handlingen i historien ud fra den fælles viden, eleverne allerede nu har, bliver de mere opmærksomme på handlingen, når læreren læser bogen, fordi de har fået et læseformål (at finde ud, hvad der sker med katten og elbilen i historien).

Bogen læses 1. gang:

Læs bogen for eleverne uden afbrydelse. Lad herefter eleverne give udtryk for deres umiddelbare oplevelse:

- Var der noget, du godt kunne lide?
- Var der noget, du ikke brød dig om?
- Var der noget, der undrede dig?
- Var der ord, som du ikke forstod, eller måder sproget blev brugt på, som du lagde mærke til?

Handlede bogen om det, du troede?

Bogen læses 2. gang med fokus på sproget:

Hele bogen er spækket med sjove og finurlige sætninger. Her er forslag til steder, hvor I kan arbejde med sproget. Dyk ned i de steder i teksten, hvor eleverne bliver inspireret og "ramt af sproget".

S. 4 **Gentagelser**
De to ord **biler** og **gader** foldes ud ved at blive gentaget med små tilføjelser.

S. 11 **Bogstavrim**

- Heste springer og sparker
- En traktor kører i pløre og pløjer i møg og støjer

S. 11+16 **Enderim**

- En traktor kører i pløre og pløjer i møg og støjer

- Og senere kører de rundt med to pelikaner
Et fad fuld af stegte fasaner
Og 4000 bananer

S. 19 Mange steder eksperimenteres der med **rimord** inde i sætningerne

- Min bedste ven
og min far og mor
er væk. Og min bror
bor på et bord på et lunt kontor,
og verden er stor

(Forskel på ords stavemåde, f.eks. bor og bord)

Sæt fokus på, om "hans leg med sproget" har betydning for meningen.

- Find eksempler på, at rimene gør, at meningen bliver tydeligere.
- Find eksempler på, hvornår det bliver sværere at forstå, hvad Thorstein Thomsen mener.

Bogen læses 3. gang med fokus på bogens temaer:

Del eleverne ind i tre grupper og lad dem have fokus på de tre temaer under bogens 3. oplæsning.
Lad grupperne forberede en lille fremlæggelse om deres tema i bogen.

Forslag til spørgsmål til grupperne:

At være anderledes

Hvordan er den lille elbil anderledes? Hvordan har den det med at være anderledes?

At have en drøm

Hvad drømmer katten om? Hvordan har tegneren brugt kattens drøm i sine tegninger?

Venskab

Hvad laver katten og elbilen sammen? Hvordan har de det, når de er sammen – og hvordan viser tegneren det i billederne?

Andre idéer:

Vejret som stemningsskabende

- Arbejd med vejrets skiften i bogen. Hvordan viser vejret den stemning, elbilen er i?
 - Arbejd f.eks. med de fire linjer på side 9:
"Det regner i natten.
Hvor bilen dog savner katten.
Det lyner og tordner derude,
og regnen græder på bilens rude"

Bilens humør

- Tal om, hvordan bilen er blevet levendegjort (lygter bliver til øjne og kofangeren som mund).
Sammenlign bilens udtryk på side 10 (mundvigene hænger, og øjnene ser opgivende ud) og side 18 (den "snakker" og smiler, og øjnene stråler).

- Lad eleverne tegne en bil, som de gør levende. Lad dem vælge et humør, som de vil udtrykke i tegningen.
- Lad dem skrive et digt om bilens humør.

Bogens humor

- Hvorfor er bogen sjov?
 - Hvad i handlingen er sjovt?
 - Hvordan bruger Thorstein Thomsen sproget på en sjov måde?

Hvad syntes du, er vigtigst for bogens humor – handlingen eller måden Thorstein Thomsen har skrevet den på? Hvorfor?

Omskrivning

- Skriv i fællesskab teksten om, så den stadig bevarer handlingen, men uden at bruge rim.

F.eks. s. 9:

Den gamle rotte er sød.
Den smiler et stille smil
og hvisker: "Din ven er død.
Den blev ramt af en bil
Og røg ind i en hæk
Og nu er den væk"

F.eks. s. 11:

Den kører igennem store skove,
Hvor hjorte bliver borte,
Og hidsige skovtrolde sover
I troldhøje i hængekøje
Med blodtud og sæbeøjle

Hvilken tekst var lettest – og hvorfor tror I det?

Oplæsning

Del teksten op, så alle elever får en lille del af teksten, som de skal læse op. Lad dem øve tekststykket, til de kan læse det fejlfrit. Der er meget forskel på sværhedsgraden og kompleksiteten af sætningerne, så der er gode muligheder for at differentiere på længde og sværhedsgrad af tekststykker.

Læs bogen op for en anden klasse eller til en fællessamling, så eleverne har et publikum.

Af Mette Bech, pædagogisk konsulent ved Center for Undervisningsmidler Sjælland.